

El llenguatge

15/XI/1977

Suat i rebregat

Dos barbarismes avui força estesos, especialment entre la gent jove, i als quals fins ara els diccionaris o reculls d'aquests termes no han dedicat l'atenció, són «manit» i «sobat», adaptació a la nostra llengua dels mots del castellà «manido» i «sobado». Aquests adjectius són usats sovint en sentit figurat, per a indicar l'escassa originalitat d'una cosa —l'argument d'una obra narrativa, el tema d'un llibre, d'un article, etc— que esdevé, així, vulgar i trivial. I és, especialment, amb aquesta significació que n'hi ha que recorren, en català, a les formes «manit» i «sobat».

El terme més just i més adequat per a substituir aquest parell de formes espúries és, sens dubte, l'adjectiu suat. Frases com Quin tema més suat, Quina cosa més suada, Es un argument molt suat són molt vives i usuals i, sens dubte, irreprotxables, com a solució pròpia i genuïna creada pel nostre llenguatge popular, encara que de moment hagin tingut escàs acolliment als nostres repertoris lexicogràfics. Efectivament, únicament hem sabut trobar al Diccionari Castellà-Català de Santiago Albertí, com a equivalència, de «manido» el mot català suat, que el de Josep Miracle proposa també com a equivalència de «sobado».

Albertí proposa així mateix rebregat com a equivalència de «manido». Rebregat és, en efecte, un adjectiu vàlid per a aquests casos, encara que usat amb més restricció: se sol aplicar a substantius com tòpic, lloc comú, clisé o anàlegs: els tòpics més rebregats, uns llocs comuns molt rebregats, i encara hom pot recórrer a formes com tocat o fressat, que poden alternar amb les anteriors, aplicades a substantius que s'hi adiguin i d'acord amb la variable intensitat de la idea que es tracta d'indicar: l'escassa o nul·la originalitat, la banalitat, la vulgaritat, etc.

Albert Jané